

Aan de koffie met Peter Schaap

Met een kop koffie onder handbereik vertelt Peter Schaap over Mistwereld, schrijven, uitgevers, fantasie, volhouden en de rest van de wereld.

Door Stéphanie de Geus

Als kind al had Peter Schaap een grote fantasie. Hij schoot eigen gemaakte raketjes met astronauten af en in zijn hoofd bouwde hij steden en werelden. Zijn voorliefde voor science fiction was dan al vroeg duidelijk. Dat resulteerde in vijf of zes manuscripten die toen allemaal zijn afgewezen, al werden de begeleidende brieven steeds langer, wat er op wees dat hij in de buurt kwam.

“Van die science fiction boeken is Mistwereld, de laatste, verreweg het beste”, meent Schaap. Het was op oudere jeugd en young adults gericht, daarom toen niet interessant, maar kreeg al goede kritieken van uitgevers. De omstandigheden zijn veranderd en het boek dat hij in 1980 schreef, is dan nu rijk geïllustreerd uitgeven en daar waren nogal wat mensen bij betrokken.

Mistwereld

Het project is lang geleden ontstaan toen Jos Weijmer en Schaap elkaar voor het eerst ontmoetten. “Jos wilde iets met mijn boeken doen omdat hij vond dat ik zo beeldend schreef”, vertelt Schaap. “Dus stuurde ik het manuscript van Mistwereld op met de boodschap: volgens mij is dit wel een leuk verhaal, lees het maar. Hij was er meteen enthousiast over en wilde er toen al wat mee doen. Mijn toenmalige uitgever was daar op tegen. Die wilde het niet zelf uitgeven, maar wilde ook niet dat ik versnipperd zou raken over verschillende uitgevers.”

Het contact verwaterde, maar tijdens Castlefest 2008 kwamen ze elkaar opnieuw tegen. Ze zagen het project allebei nog steeds zitten en met Ardor House was er nu een mogelijkheid om het daadwerkelijk uit te geven. “Jos is heel bevlogen en dat vind ik echt een pluspunt”, vertelt Schaap. “Jos en Richard gaan meer uit van kwaliteit en dingen waar ze zelf enthousiast van raken dan de alleen de vooruitzichten voor de verkoop. Ze gaan er vanuit ‘het is goed, dus het verkoopt’ en dat is een geweldig uitgangspunt. Die mentaliteit spreekt mij heel erg aan, omdat ik ook zo werk. Ik kan geen roman samenstellen, puur voor de verkoopcijfers, dan krijg ik geen letter op papier.”

Het is niet de eerste keer dat er plannen waren voor Mistwereld. Samen met tekenaar Jaap Kramer (van Snuf de hond), die Schaaps eerste jeugdboek: Avontuur aan de Hudsonbaai illustreerde, benaderde hij het Dagblad van het Noorden om Mistwereld als dagbladstrip uit te brengen. Schaap bedacht en schetste het scenario en Kramer werkte de tekeningen uit. Uiteindelijk hadden de beide makers al 46 albumpagina's liggen, toen het niet doorging. “Het Dagblad van het Noorden had een aanbod gekregen van een bekendere striptekenaar. Jammer, maar helaas”, vertelt Schaap. “Als puur stripalbum konden we er helaas ook niets mee. Het was opgezet als dagbladstrip en zag er dus te weinig gevarieerd uit voor een echt goed stripalbum.”

Uiteindelijk is Mistwereld door Ardor House uitgegeven en rijk geïllustreerd door drie verschillende kunstenaars; Jos Weijmer, Iris Compier en Melchior van Rijn. “Iemand vroeg me of ik het niet raar vind dat de hoofdpersoon er soms anders uitziet, maar ik vind het juist heel inspirerend dat het op drie manieren geïnterpreteerd is. Ook bijvoorbeeld de letter ‘M’. In mijn verhaal beschrijf ik hem als zwart in een gouden zon. Maar zoals hij er nu uitziet vind ik ook uitstekend”, aldus Schaap. “Ik vond de hele uitvoering zelfs zo inspirerend dat ik meteen na thuiskomst van Fantasyval, waar het boek werd gepresenteerd, met nieuwe geestdrift in de roman dook waaraan ik nu werk. Het maakt niet uit dat het over iets heel anders gaat.”

Eigen wereld

Schaap kan dus door alles wat hem boeit geïnspireerd raken. Als kind al had hij een levendige fantasy die hij liet prikkelen door wat hij zag en hoorde. Hij bedacht een hele wereld, veel lijkend op het oude Egypte, met eigen koningen en koninginnen. Hun hoofdstad, die ik Amosa noemde, bouwde ik toen nog met blokjes en stukken speelgoed. “Ik

heb nog steeds een geschiedenis. Voor ik ga slapen duik ik daar soms nog in, om tot rust te komen”, vertelt Schaap. “In mijn kamer staat nu een zeer gedetailleerde maquette van de ruïne van Amosa, gemaakt van gips, dat ik een zandsteenkleur geef. Precies zoals het voor mij was: als een opgraving vol tempels en paleizen. Maar ook opslagplaatsen met amforen, met huizen, een stadsmuur, poorten. Alles opgesierd met standbeelden, reliëfs en muurschilderingen. Alles minuscuul. Het kleinste beeld, bijvoorbeeld, is maar 2mm hoog. En alles is compleet. Elke kamer, ook waar je niet naar binnen kunt kijken is echt en heeft een functie.”

Schaap begon deze fantasiewereld op zeer jonge leeftijd met walnotendopjes als hutjes in zijn vensterbank en een uitgeknipte Marsipulami als koning Masjoepal. “Vroeger had ik een soldaatje van latex bij elkaar gespaard met Kwatta- chocoladerepen. Ik had het poppetje als mummie ingewikkeld en hem Choefata genoemd, want Kwatta was niet fantastisch genoeg. Dat kon ik dus niet gebruiken”, vertelt Schaap. “Die koning van mij mocht ook heerser zijn van het fantasieland van mijn jongste broer. Nou blijkt Choefata in het Egyptisch zoiets te betekenen als ‘heerser van het land over zee’. Je bent dus eigenlijk zo zeer aan het spelen dat er ergens vandaan echte dingen inkruipen. Dingen die geen toeval kunnen zijn.”

Dat toeval niet bestaat is iets waar hij heilig van overtuigd is. “Dat is hetzelfde met het schrijven van verhalen. De verhalen hangen al ergens in het universum, je moet ze alleen opschrijven”, meent Schaap. “Op hetzelfde moment dat ik bijvoorbeeld de Wolverserie zat te schrijven, waarin dwergen op de rug van wolven reizen, schreef Tad Williams: The Dragonbone Chair, waar kobolden ook wolven als rijdier gebruiken. Tad en ik hebben dat uitgeplozen en het blijkt dat we dat dit exact in dezelfde weken hebben geschreven. Dat is gewoon geen toeval.”

Stormbreker

Schaap is dus een veelzijdige man en dat wordt extra duidelijk als je Stormbreker en Mistwereld naast elkaar legt. Met Stormbreker maakte Schaap de overstap van zijn vaste uitgever Mynx naar Kramat. Al was het volgens hem niet echt een overstap te noemen.

Mynx wilde Stormbreker niet uitgeven. Niet omdat ze het slecht vonden, maar omdat ze er geen commerciële mogelijkheden in zagen. Uiteindelijk besloot Schaap over te stappen naar Kramat waar ze heel enthousiast over het boek waren. “Kijk, mijn oude editor was ook weg bij Mynx en de nieuwe editor en ik konden gewoon niet op het mij vertrouwde level communiceren. Ik voelde mij misschien wel begrepen, maar merkte te vaak dat er op een bepaald niveau niet werd meegevoeld, wat vast wel hoofdzakelijk aan mijn eigen instelling zal liggen. Daarom ben ik overgestapt naar Kramat.”

“Het boek is de neerslag van een voor mij heel moeilijk jaar, waarvoor ik als verwerking een fantasy-setting heb gevonden, Het gaat behoorlijk de diepte in, al is het absoluut geen horror. Een lezer die voor de uitgever het boek gelezen had zei ‘het zal de schrijver niet in zijn koude kleren zijn gaan zitten’, maar het was precies andersom. Dit was juist de manier om eruit te komen. Ik vind dit zelf mijn belangrijkste boek, want het is heel echt en basaal. Alleen je moet je fantasy begrijpen om het te voelen. Het is een heel heftig boek geworden. Ik denk dat de lezer zich erg bij de hoofdpersoon betrokken zal voelen en dat is precies de bedoeling. In fantasyvorm gaat het heel erg over mijzelf. Daarom wilde ik het dus gewoon uitgegeven hebben, want ik geloof er rotsvast in. Bovendien heb ik nog nooit zo’n mooi einde geschreven!”